

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci žalobce: **T. S.**, narozen dne x, státní příslušnost Ukrajina, bytem Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí, třída Rudé armády 1000, Kostelec nad Orlicí, zastoupen Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Helénská 4, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2015, čj. OAM-1/LE-BE02-LE22-2015,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Soudem ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 8.228 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci

Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 17. 12. 2015 (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný poukázal na to, že žalobce nebyl v zemi původu politicky činný, nebyl vystaven pronásledování ani z jiných azylově relevantních důvodů. Absenci sociálně-ekonomického zázemí v zemi původu ani zřejmou snahu legalizovat si pobyt na území České republiky prostřednictvím žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze

podřadit pod § 12 písm. b) zákona o azylu. Obava ze soukromých osob (věřitelů), kteří žalobci vyhrožovali fyzickým násilím, nepředstavuje azylově relevantní pronásledování. Věřitelé žalobci sice vyhrožovali, ale ten nikdy žádné konkrétní potíže neměl. I kdyby nicméně představovali věřitelé pro žalobce nebezpečí, není zde žádná spojitost s azylově relevantními důvody, nýbrž pouze snaha o dosažení majetkového prospěchu, tj. vrácení zapůjčených peněz. Žalobce má možnost bránit se i v zemi původu proti ohrožení ze strany věřitelů. Žalobce se však v minulosti na státní orgány v souvislosti se svými obavami z fyzického násilí neobrátil, takže nelze dovozovat, že by mu v zemi původu byla odepřena ochrana před soukromými osobami. V případě pronásledování ze strany soukromých osob lze považovat stát za původce pronásledování pouze za podmínky, že není schopen nebo ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním, což však v případě žalobce není možné konstatovat. Žalovaný neshledal ani důvody pro udělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť žalobce je dospělou, plně právně způsobilou osobou a jeho zdravotní stav je dle vlastních prohlášení zcela v pořádku, a tudíž nevyžaduje žádnou specializovanou či v zemi původu nedostupnou péči.

Ve vztahu k možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že vážná újma ve formě uložení nebo vykonání trestu smrti žalobci nehrozí, neboť tento druh trestu byl na Ukrajině zrušen v roce 2000. Žalobce neuvedl žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že by byl v zemi původu vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Případné potíže s věřiteli neposoudil žalovaný jako skutečně hrozící nebezpečí vážné újmy, neboť i přes výhrůžky s nimi nikdy žádné potíže neměl. Poslední zpráva o tom, že jej věřitelé hledají a požadují splacení dluhu, je stará přibližně 15 let. Původcem vážné újmy musí být stát, resp. mu musí být přičitatelná. V případě žalobce nelze dojít k závěru, že by mu byla odmítnuta ochrana ze strany státních orgánů, neboť v minulosti nevyužil žádný z prostředků, které mu právní řád země původu dává k ochraně práv. Ze zpráv o zemi původu vyplývá, že žalobci jakožto neúspěšnému žadateli o mezinárodní ochranu nehrozí z tohoto důvodu žádná újma. Žalovaný neshledal, že by žalobci hrozila vážná újma v podobě vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí při mezinárodním nebo vnitřním ozbrojeném konfliktu. Ozbrojené střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a separatisty probíhají jen v Doněcké a Luhanské oblasti na východě země. Ve zbytku země je bezpečnostní situace nezměněná a stabilní, žalobce pochází ze západní části (Ivanofrankivské oblasti), která je velmi vzdálena od oblasti ozbrojených střetů.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného z důvodu, že v řízení o udělení azylu byl porušen § 3 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. V doplnění žaloby zástupce žalobce uvedl, že žalovaný nesprávně posoudil aplikaci § 14a zákona o azylu ve vztahu k žalobcem uváděnému důvodu žádosti o mezinárodní ochranu (strach z věřitelů). Závěr žalovaného, že žalobci v případě návratu do země původu nehrozí mučení či jiné nelidské zacházení ze strany věřitelů neobstojí, neboť žalobce nemusí prokázat s absolutní jistotou, že bude takovému jednání vystaven, postačí, když prokáže, že k němu může reálně dojít (viz rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 2 Azs 71/2006). Skutečnost, že žalobce nebyl v nedávné době kontaktován žádným věřitelem, nemá žádnou vypovídací hodnotu ve vztahu k možnému ohrožení jeho osoby. Přístup, podle něhož by bylo možné udělit žadateli

doplňkovou ochranu až tehdy, kdy by se skutečně stal obětí fyzického násilí v zemi původu, je absurdní. Již fakt, že žalobci takové jednání ze strany věřitelů hrozí, postačuje k tomu, aby žalovaný o udělení mezinárodní ochrany vážněji uvažoval. Žalobce se dále domnívá, že se žalovaný nedostatečně zabýval bezpečnostní situací v zemi důvodu, a to ve vztahu k možné aplikaci § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, shromážděné zprávy o zemi původu jsou již zastaralé a neaktuální (pochází z dubna a května 2014). Boje svojí intenzitou dosahují hranice občanské války, čemuž však správní orgán nevěnoval ve svém rozhodnutí pozornost. Aby určitou bojovou situací bylo možno považovat za vnitřní ozbrojený konflikt, postačuje, že jím je zachvácen pouze část území státu. Ačkoliv oblast, z níž žalobce pochází, je vzdálena od neklidných částí Ukrajiny, nemá tato okolnost větší význam, neboť do bojů jsou povoláváni muži bez ohledu na vzdálenost jejich bydliště od území, na němž probíhají vojenské operace.

Žalobce dále namítl, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se dostatečně nevypořádal se všemi žalobcem tvrzenými námitkami a skutečnostmi a opomněl posoudit situaci žalobce vzhledem k jeho možnému odvedení do armády. Má za to, že rozhodnutí nepřiměřeným způsobem zasahuje do jeho rodinného a soukromého života, a to v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce má veškerý osobní život na území České republiky, na Ukrajině nikoho nemá. Vycestováním by byly přetřhány jeho styky s přáteli, byl by vytržen z prostředí, v němž má podporující zázemí.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě vyjádřil nesouhlas s námitkami žalobce. Odkázal na obsah správního spisu a napadené rozhodnutí, na jehož správnosti trvá. Má za to, že v souvislosti s případnými potížemi žalobce s jeho věřiteli nelze hovořit o hrozbě vážné újmy, neboť žalobce se neobrátil se žádostí o ochranu na příslušné státní orgány ani nedoložil, že by státní orgány odmítly poskytnout mu ochranu. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu zcela účelově, neboť od 27. 1. 2007 pobýval na území České republiky nelegálně, dne 18. 11. 2014 bylo žalobci uděleno správní vyhoštění a dne 2. 1. 2015 byl po provedené policejní kontrole zajištěn. Žalobce nehovořil o tom, že by na území České republiky měl jakékoliv vztahy, nepobývá zde žádná osoba, o kterou by se staral a která by byla na jeho péči závislá. Tím považuje žalovaný za vyvrácené, že by bylo zasaženo do práva žalobce na soukromí či rodinný život. Žalobce pochází z Ivanofrankivské oblasti na západě Ukrajiny, tedy daleko od míst, kde probíhá ozbrojený konflikt. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Posouzení žaloby

Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud rozhodl o žalobě bez jednání, neboť oba účastníci vyjádřili s tímto postupem implicitní souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Ze správního spisu soud zjistil, že rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, ze dne 18. 11. 2014 bylo žalobci uděleno správní vyhoštění a zákaz vstupu na území EU po dobu 3 let. Dne 2. 1. 2015 byl žalobce zadržen a poté i zajištěn Policií ČR, neboť bylo zjištěno, že pobývá na území ČR, ačkoliv uplynula lhůta pro jeho vycestování. V této souvislosti žalobce projevil úmysl požádat o mezinárodní ochranu. Dne 8. 1. 2015 sepsal žalovaný s žalobcem žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž žalobce uvedl, že od roku 2000 bydlí na území České republiky. Na Ukrajině pobýval v obci Rožňativ v Ivanofrankivské oblasti a v roce 2000 krátce ve Lvově. V poslední době pracoval

jako zedník na různých stavbách v České republice. Z Ukrajiny poprvé odjel v roce 1997 a naposledy v roce 2000. Chtěl změnit svůj život, navíc měl dluh u soukromých osob a podmínky byly takové, že ho nemohl splácet, věřitelé mu vyhrožovali. O mezinárodní ochranu požádal z důvodu, že kdyby se měl vrátit, chtěli by po něm věřitelé peníze, které však nemá, ve skutečnosti jim ani nic nedluží. Na Ukrajině již nic a nikoho nemá, nepřežil by tam, nemá tam kde bydlet. Zdravotní stav žalobce je dobrý. Dne 27. 1. 2015 proběhl pohovor k žádosti o mezinárodní ochranu, při němž žalobce sdělil, že z Ukrajiny odjel v roce 1997, kdy již žil ve Lvově (pas mu však byl vystaven v Rožňativu), kvůli tomu, že neměl peníze na splácení půjček, které si vzal v roce 1995, aby mohl podnikat. Změnily se ale podmínky věřitelů, úrok byl velký, nemohl půjčku splácet z výdělků z podnikání. Věřitele vyhrožovali žalobci i jeho blízkým fyzickým napadením. Policii to nehlásil, neboť v té době to nebylo možné, všichni byli zkorumpovaní. V roce 2000 žalobce při krátkém pobytu na Ukrajině zjistil, že ho věřitelé stále hledají, a proto po 5 měsících odjel zpět do České republiky. Naposledy žalobce bydlel ve Lvově v pronajatém bytě, nájem již skončil. Hlavním důvodem odchodu z Ukrajiny byly problémy s věřiteli a vůle začít nový život. Již 11 let není s nikým z vlasti v kontaktu. Návratu do země původu se bojí proto, že by ho mohli najít věřitelé.

Ze správního spisu dále vyplývá, že pro posouzení žádosti žalovaný shromáždil jako podklady pro vydání rozhodnutí zprávu Amnesty International z března 2014 o trestu smrti, informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 16. 4. 2014 o aktuální bezpečnostní, politické a ekonomické situaci na Ukrajině, ze dne 29. 5. 2014 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, ze dne 1. 8. 2014 o politické situaci a možnosti vyhledat pomoc při poškození způsobeném trestnou činností, zprávu zvláštní pozorovací mise OBSE na Ukrajině ze dne 23. 4. 2014, zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z 15. 1. 2015 o posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině, výpis z Infobanky ČTK. Žalobce byl s podklady pro vydání rozhodnutí seznámen dne 26. 2. 2015.

Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, se na nyní posuzovaný případ nepoužije. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Podle čl. 52 odst. 1 věty druhé směrnice se žádosti o mezinárodní ochranu podané do 20. 7. 2015 řídí právními a správními předpisy přijatými podle směrnice 2005/85/ES. Směrnice 2005/85/ES přitom povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu neobsahovala.

Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 8. 1. 2015, směrnice 2013/32/EU na toto řízení (včetně přezkumného řízení soudního) nedopadá. Na věc tak *rationae temporis* dopadá směrnice 2005/85/ES, která neukládá

členským státům povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí podle stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu. Plně se tak prosadí § 75 odst. 1 s. ř. s.

K jednotlivým námitkám uvedeným v žalobě a jejím doplnění soud uvádí:

Obecné tvrzení žalobce, že v řízení byl porušen § 3 ve spojení s § 2 odst. 4 správního řádu, doprovázené parafrází textu těchto ustanovení zákona, nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Totéž platí i o tvrzení, že byly porušeny § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, doplněné o konstatování, že žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu, azylu z humanitárních důvodů a že mu v případě návratu hrozí vážná újma. Dle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 – 58). Těmto požadavkům ovšem výše uvedená tvrzení žalobce nedostála, neboť jde pouze o citaci ustanovení právních předpisů, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá.

Podle § 28 odst. 1 a 2 zákona o azylu mezinárodní ochrana se udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště .

Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Žalobce v rámci správního řízení uvedl jako hlavní důvod pro podání žádosti o mezinárodní ochranu, že v zemi původu má věřitele, kteří po něm vymáhají dluh a v této souvislosti mu vyhrožují fyzickým napadením. Proto odjel ze země a obává se návratu.

Žalovaný se touto skutečností zabýval z pohledu jak azylu podle § 12 zákona o azylu, tak doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Soud se s právním posouzením věci žalovaným ztotožňuje.

Problémy se soukromými věřiteli v zemi původu nejsou důvodem pro udělení azylu, neboť i kdyby je bylo možné považovat za pronásledování a stát za jeho původce, nemají sebemenší souvislost s rasou žalobce, jeho pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo se zastáváním určitých politických názorů. Žalobce ostatně ani netvrdil, že by výhrůžky, jimiž byl ze strany soukromých osob (věřitelů) častován, byly motivovány některým z právě uvedených důvodů. Je-li účelem výhrůžek věřitelů docílit vrácení zapůjčených peněz, přičemž je irelevantní, zda je vymáhaný dluh po právu, nejedná se o azylově relevantní příčinu (pohnutku) „pronásledování“. Žalobci proto nelze přiznat mezinárodní ochranu ve formě azylu (shodně rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, čj. 6 Azs 45/2003 – 49).

Pokud jde o podmínky přiznání doplňkové ochrany, jakožto subsidiární formy mezinárodní ochrany, musí být vážná újma, která žalobci reálně v zemi původu hrozí, přičitatelná státu (§ 2 odst. 9 zákona o azylu). Stát je původce hrozby vážné újmy ze strany soukromých osob, pouze pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Podle § 2 odst. 11 zákona o azylu se ochranou před vážnou újmu rozumí zejména přiměřené kroky odpovědných státních orgánů směřující k zabránění způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání

představujících vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup. Žalobce se před odchodem z Ukrajiny z důvodu obav z fyzického napadení ze strany věřitelů neobrátil na policii ani jiné státní orgány, výhrůžky nikterak neřešil, neboť nevěřil v účinnost takového prostředku ochrany z důvodu zkorumpování policie. To bylo v roce 1997. Ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 1. 8. 2014 vyplynulo, že na Ukrajině existuje možnost vyhledat pomoc v případě poškození způsobeného trestnou činností nebo při porušování práv a svobod. Stížnost na postup policejních složek lze podat u prokuratury, popř. u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. Vzhledem k tomu, že žalobce nemá žádné skutečné negativní zkušenosti s možností policejní ochrany před hrozbou fyzického útoku ze strany věřitelů a žalovaný shromáždil zprávy o zemi původu, z nichž plyne, že takové možnosti právně existují, přičemž při nečinnosti policie lze podat stížnost, má soud za to, že na Ukrajině existuje účinný systém ochrany jednotlivců před kriminálními útoky ze strany soukromých osob. Žalobce nepředložil žádné důkazy (ani vlastní věrohodnou výpověď), z nichž by vyplývalo, že stát, jehož je občanem, ho není schopný ochránit před útoky ze strany soukromých osob. Ani ze zpráv o zemi původu nelze takovou skutečnost dovodit. Za této situace tedy nelze hrozbu vážné újmy, kterou by žalobci mohli způsobit jeho věřitelé, přičítat státu ve smyslu § 2 odst. 9 zákona o azylu. V této souvislosti je vhodné zmínit, že podmínky v zemi původu ve vztahu k doplňkové ochraně se posuzují ke dni vydání rozhodnutí žalovaného, tedy principiálně k době, kdy by se měl žalobce vrátit do země původu. Soud tedy uzavírá, že hrozba věřitelů žalobce fyzickým útokem nenaplníuje podmínky § 14a zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že výše uvedená skutečnost sama o sobě vylučuje možnost udělení doplňkové ochrany, soud se již nezabýval polemikou žalobce ohledně toho, do jaké míry je pravděpodobné, že by věřitelé mohli žalobce fyzicky napadnout, resp. jaký důkazní standard je vyžadován ve vztahu k podmínce reálné hrozby vážné újmy. Žalobní bod je nedůvodný.

Žalobce dále žalovanému vytýká, že vůbec nezohlednil, že by mohl být odveden do armády, pročež považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. K tomu soud uvádí, že žalobce v průběhu celého správního řízení ani náznakem neuvedl, že by dalším důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu byla obava z povolání k výkonu vojenské služby. Výkon vojenské služby nelze považovat ani za azylově relevantní pronásledování, ani za hrozbu vážné újmy, neboť jde o výkon základní povinnosti občanu vůči státu (viz rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2012, čj. 2 Azs 17/2012 – 44). Vzhledem k tomu, že žalobci bylo v době rozhodování žalovaného 55 let, přičemž žalovanému (stejně jako soudu) je z jeho úřední činnosti známo, že mobilizaci na Ukrajině podléhají podstatně mladší muži (viz též rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2015, čj. 5 Azs 158/2015 – 24, vydaný ve věci ukrajinského muže ve věku 56 let), nelze žalovanému vytýkat, že se z úřední povinnosti nad rámec žalobcem uvedených důvodů žádosti nezabýval tím, zda žalobci nehrozí povolání do armády. Rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Žalobce dále zpochybnil zákonnost rozhodnutí žalovaného ve vztahu k posouzení nároku na doplňkovou ochranu, neboť se domnívá, že bezpečnostní situace na Ukrajině je tak závažná, že žalobci v případě návratu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Ve správním řízení žalobce neuvedl, že by v případě návratu do země měl obavu z toho, že se stane terčem násilí v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny, žalovaný se nicméně touto otázkou správně zabýval z moci úřední na podkladě shromážděných zpráv o zemi původu, a to zprávy Ministerstva zahraničních věcí

ČR ze dne 16. 4. 2014, zprávy OBSE ze dne 23. 4. 2014, zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze dne 15. 1. 2015 a výpisu z Infobanky ČTK.

Zejména ze zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze dne 15. 1. 2015 vyplývá, že ozbrojené střety jsou omezeny pouze na část Luhanské a Doněcké oblasti na východě Ukrajiny. Někteří obyvatelé z těchto částí odešli a usadili se v Luhanské a Doněcké oblasti v místech, které jsou pod kontrolou ukrajinské vlády, a dále v regionech Charkov, Dněpropetrovsk a Záporoží. Těžké boje probíhaly jen v oblasti Luhansku, Doněcku a Horlivky. Zpráva dále popisuje faktickou i právní situaci vnitřních uprchlíků. Ze zprávy, která splňuje podmínku aktuality, neboť ke dni vydání napadeného rozhodnutí byla stará jen 2 měsíce, vyplývá, že hrozba vážné újmy, které jsou civilisti v souvislosti s ozbrojenými střety vystaveny, se omezuje na Doněckou a Luhanskou oblast (resp. pouze na jejich část). Ty části Doněcké a Luhanské oblasti, které jsou pod kontrolou vlády, a zbývající oblasti jsou bezpečné, civilisti v nich nejsou vystaveni z důvodu ozbrojeného konfliktu nebezpečí usmrcení, zranění nebo jiné vážné újmy. Vzhledem k autoritě zpracovatele zprávy o zemi původu jde o zprávu vysoce důvěryhodnou a objektivní. Soud dospěl k závěru, že žalovaný shromáždil dostatek relevantních a přiměřeně aktuálních informací, na jejichž podkladě lze v plném rozsahu posoudit, zda situaci na Ukrajině lze podřadit § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu je tedy nedůvodná.

Je tedy zřejmé, že Ukrajina se ke dni vydání napadeného rozhodnutí nenacházela ve stavu tzv. totálního konfliktu – tj. situaci, že již pouhá přítomnost osoby na území této země nebo regionu ji vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity (shodně viz usnesení NSS ze dne 15. 1. 2015, čj. 7 Azs 265/2014 – 17). Za této situace bylo povinností žalobce prokázat dostatečnou míru individualizace, tj. že on osobně by pravděpodobně byl vystaven jako civilista útoku v rámci probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Potřebná míra individualizace je naplněna zpravidla tehdy, když žalobce již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, nebo pokud ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu země původu, ve kterém skutečně žalobce pobýval, a nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, nebo pokud jsou u žalobce dány jiné faktory (osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že se žalobce stane terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí (viz rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2015, čj. 5 Azs 158/2015 – 24). Žalobce ve správním ani soudním řízení neprokázal, že by před odjezdem ze země původu utrpěl v důsledku ozbrojeného konfliktu vážnou újmu nebo byl takovou újmou ohrožen. Z výpovědi žalobce vyplývá, že od roku 2000 na Ukrajině nebyl. Žalobce před odjezdem z Ukrajiny nebydlel v místě, které je v současnosti zasaženo ozbrojenými operacemi. Bydlel v Ivanofrakivské oblasti na západní Ukrajině a ve Lvově. Tyto části ukrajinského území jsou z pohledu panující bezpečnostní situace zcela klidné, riziko, že by se v nich žalobce stal terčem svévolného násilí v důsledku ozbrojeného konfliktu ve východní části území, je minimální. Ostatně žalobce, jenž dle vlastního tvrzení nemá na území Ukrajiny již žádné osobní vazby, si může sám vybrat, do jaké části země původu se uchýlí. Žalobce neuvedl v řízení žádné skutečnosti, z nichž by vyplýval jakýkoliv důvod, který by zvyšoval riziko, že se stane v zemi původu terčem svévolného násilí. Žalovaný tedy správně dovodil, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobní bod je nedůvodný.

Soud doplňuje, že ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu nelze vztáhnout na případy, kdy by žadatel o mezinárodní ochranu mohl být v případě návratu do země původu vystaven ohrožení života při válečném nebo ozbrojeném konfliktu z důvodu, že by v krizové

oblasti byl nasazen jako příslušník vojenských jednotek. Ačkoliv to § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu před novelizací provedenou zákonem č. 314/2015 Sb. výslovně nestanovil, má toto ustanovení omezený osobní rozsah, neboť se vztahuje výlučně na civilisty (viz rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2009, čj. 5 Azs 28/2008 – 68, nebo rozsudek ze dne 17. 12. 2015, čj. 5 Azs 158/2015 – 24). Spekulaci žalobce, že by jako příslušník vojenských jednotek mohl při nasazení do ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny utrpět zranění nebo být usmrcen, nelze podřadit § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Žalobce považuje rozhodnutí za nezákonné dále z toho důvodu, že v důsledku vycestování žalobce z České republiky by bylo porušeno jeho právo na soukromí zaručené čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“). Žalobce v průběhu správního řízení sice uvedl, že na Ukrajině nikoho nemá, již 11 let nebyl s nikým ze svých blízkých v kontaktu. Na druhou stranu ani neuvedl, že by měl na území České republiky rodinu, osoby blízké apod. Nelze proto žalovanému vytýkat, že se blíže nezabýval mírou zásahu rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany do soukromí žalobce a jeho rodinného života a pouze obecně konstatoval, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky. Žalovaný rozhodoval o žádosti o mezinárodní ochranu v době, kdy se vůči žalobci stalo vykonatelné rozhodnutí o vyhoštění a žalobce byl povinen opustit území České republiky z důvodu právě tohoto rozhodnutí. V rámci rozhodování o správním vyhoštění se posuzuje, zda vyhoštění nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince (§ 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky). Žalobce se tedy měl domáhat ochrany svého soukromého či rodinného života v řízení o uložení správního vyhoštění, resp. v navazujícím soudním řízení (viz rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008 – 71). Rozhodnutí žalovaného tak netrpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

Ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu nemá na rozdíl od ostatních alternativních hypotéz § 14a odst. 2 definujících pojem vážná újma předobraz v tzv. kvalifikační směrnici (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany). Tato skutková podstata pro udělení doplňkové ochrany jde nad rámec požadavků kvalifikační směrnice, což je podle čl. 3 kvalifikační směrnice s touto směrnicí slučitelné. Judikatura správních soudů dospěla k závěru, že pod § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu je možné podřadit případy, kdy by v důsledku vycestování žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl porušen čl. 8 Úmluvy, který zaručuje právo na respektování rodinného a soukromého života. Nejvyšší správní soud dovodil, že § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu lze aplikovat pouze na případy, v nichž by došlo k porušení tzv. extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy, tj. že by vycestováním žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu, nikoliv že vycestováním by bylo znemožněno udržování a další rozvíjení rodinného a soukromého života etablovaného v České republice. Pouze v případě, že by návratem do země původu byl znemožněn rodinný či soukromý život v zemi původu, je legitimní zvažovat, zda přijímající stát není povinen umožnit žadateli o mezinárodní ochranu přenést jeho rodinný, resp. soukromý život na území přijímajícího státu, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu (viz rozsudek ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008

– 71, dále rozsudek ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009 – 65, a usnesení ze dne 12. 5. 2016, čj. 5 Azs 29/2016 – 19). Ostatně z § 2 odst. 9 a 10 a § 14a odst. 1 zákona o azylu plyne, že z pohledu přiznání doplňkové ochrany je relevantní pouze hrozba vážné újmy, jejímž původcem je stát, jehož je žadatel o mezinárodní ochranu občanem, resp. soukromé osoby na území tohoto státu. Stát, jehož je žadatel občanem, může být původcem hrozby vážné újmy spočívající v zásahu do rodinného či soukromého života pouze v situacích, na které dopadá extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy. Cizí stát nemůže ohrožovat rodinný a soukromý život, který žadatel o mezinárodní ochranu udržuje na území státu, v němž žádá o mezinárodní ochranu.

Žalobce ani v žalobě netvrdí, že by měl na území České republiky rodinu. V jeho případě proto nepřichází do úvahy ochrana rodinného života. Žalobce se domáhá pouze ochrany svého soukromého života, neboť na území České republiky má známé, kdežto na Ukrajině by byl zcela bezprizorní, nepřežil by. Předně soud poukazuje na to, že žalobce žije na území České republiky od roku 2007 bez povolení, tedy po dobu více než 7 let. Nerespektoval vykonatelné rozhodnutí o správním vyhoštění a neopustil území České republiky ve stanovené lhůtě, pročez byl zajištěn. Poslední roky nemá žalobce na území České republiky žádné stále bydliště, přebývá porůznu u známých. Je zřejmé, že skutečným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je pouze snaha legalizovat pobyt na území České republiky. Pociťoval-li by žalobce jím uváděný důvod žádosti (problém s věřiteli) tak palčivě, že by dosáhl intenzity požadované zákonem o azylu, jistě by požádal o mezinárodní ochranu již v roce 1997, nejpozději pak v roce 2000, kdy přijel do České republiky podruhé po krátkém pobytu ve Lvově, při němž zjistil, že ho věřitelé stále hledají. Soud chápe, že návrat žalobce do jeho země původu po 15 letech pobytu v zahraničí může být pro žalobce velmi zatěžující a v mnoha ohledech náročný, tím spíše, že již několik let neudržoval žádné styky s příbuznými a známými z Ukrajiny, nemá tam zajištěno žádné bydlení. To nicméně neznamená, že by vycestováním do země původu bylo žalobci znemožněno, aby vedl svůj soukromý život na Ukrajině, rozvíjel svoji individualitu v podmínkách své vlasti. Z ničeho nelze dovodit, že by vycestováním žalobce byly porušeny extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy. Ostatně ani zásah do soukromého života, který žalobce vedl na území České republiky (jakkoliv nejsou tyto okolnosti relevantní z pohledu doplňkové ochrany), není závažný. Soukromý život žalobce na území České republiky není nikterak „rozvětvený“, „bohatý“, neboť žalobce nemá na území České republiky zajištěno žádné vlastní ubytování, jeho sociální kontakty se omezují pouze na známé, pracuje nelegálně na stavbách. Žalobce rozvíjel soukromý život na území České republiky po dobu posledních 7 let nelegálně, neboť byl povinen v roce 2007 opustit území České republiky. Toho si byl žalobce vědom a musel počítat s tím, že jakmile bude českými státními orgány zjištěno, že pobývá na území České republiky bez povolení, bude vyhoštěn. Ochrany soukromého života, který žalobce vedl na území České republiky, se žalobce může dovolávat pouze v řízeních dle zákona o pobytu cizinců, nikoliv v řízení dle zákona o azylu. Žalobní bod je tedy nedůvodný.

Udělení azylu nebo doplňkové ochrany dle § 13 a § 14b zákona o azylu nepřichází v dané věci do úvahy, neboť na území České republiky nepobývá žádná osoba blízká žalobci, které by byla přiznána mezinárodní ochrana. To vylučuje možnost udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny.

Rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné, žalovaný se vypořádal se všemi žalobcem uvedenými důvody z pohledu všech forem mezinárodní ochrany, v odůvodnění

rozhodnutí shrnul skutkový stav zjištěný na základě zpráv o zemi původu, vyložil úvahy, jimiž se řídil při jeho podřazení právním normám upravujícím formy mezinárodní ochrany.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

Vzhledem k tomu, že všechny žalobní body jsou nedůvodné, a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Z doplnění žaloby není zřejmé, zda odkazy na zdroje, které jsou uvedeny v poznámkách pod čarou, má soud považovat za důkazní návrhy. Tato forma je typická pro psaní studijních, kvalifikačních či odborných prací, nikoliv pro sepis žalob a dalších podání ve věci samé advokátem. O řádně uplatněný důkazní návrh jde pouze tehdy, je-li z textu podání zřejmé (nepochybné), že účastník navrhuje provedení označené listiny k důkazu. To nelze z doplnění žaloby ze dne 30. 4. 2015 dovodit. I kdyby bylo možno poznámky pod čarou obsahující pouze odkazy na webové stránky považovat za důkazní návrhy, soud je neprovedl, neboť jde o důkazní návrhy nadbytečné. Týkají se pouze obecné bezpečnostní situace na Ukrajině, přičemž důkazy provedenými ve správním řízení bylo spolehlivě zjištěno, že ozbrojené útoky jsou omezeny pouze na Doněckou a Luhanskou oblast. Žalobcem označené internetové zdroje směřují k prokázání značné intenzity a nebezpečnosti bojů, nikoliv však k prokázání jejich územnímu rozšíření nad rámec výše uvedených dvou oblastí.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Usnesením ze dne 27. 4. 2015, čj. 49 Az 48/2015 – 13, byl žalobci ustanoven k ochraně jeho práv zástupcem advokát JUDr. Maroš Matiaško, LL.M. Poté, co byl JUDr. Matiaškovi pozastaven výkon advokacie, ustanovil svým zástupcem podle § 27 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, Mgr. Filipa Schmidta, LL.M. Odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů soudem ustanoveného advokáta hradí podle § 35 odst. 8 věty první za středníkem s. ř. s. stát. Výše odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů se stanoví podle § 35 odst. 2 s. ř. s. na základě vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Ustanovený zástupce provedl v řízení dva úkony právní služby, a to převzetí zastoupení a sepis doplnění žaloby ze dne 30. 4. 2015 [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní služby činí 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů za jeden úkon právní služby 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož je zástupce žalobce plátcem DPH, zvyšuje se odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny a náhrad odvést, tj. o částku 1.428 Kč (21 % z 6.800 Kč). Ustanovenému zástupci žalobce tak náleží odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové částce 8.228 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve **lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 17. června 2016

Tomáš Kocourek, v. r.
soudce

Za správnost:
Božena Kouřimová